

דין אין אייערער הורבליכט דען גראָסען שטאַטס-
מאָן, אונד בעסטן אים דען זענען גאַטעס פֿיר
אייערע הורבליכט.
* (איינע יידישע דעפֿיטא-
צײַאָן ביים רומענישען מיניס-
טער-רעזידענטען ראַזעט.)
אײס בוקאַרעסט ווירד פֿאַם 77-טען דעזעס דער
פֿאַליטישען קאַרעספּאַציען פֿאַלגעדינטע בע-
רוכטעט; איינע דעפֿיטאַציען דער היינטיגער יוד-
שען נעמינדע ערשיינן פֿאַרזעטערן ביים מיניס-
טער-רעזידענטען האַרעטי וועגן דער וועג-
פֿערפֿאַלונגען - אין דען צייטונגען, היינט ער-
ליידען דאָ ווידען אין רומעניען וואָהל קיינע פֿער-
פֿאַלונגען; אַלליין דאָ רומענישען בלעטטער הא-
בען עס זיך צור טרויערען אײפֿאַבע געמאַכט.
אימער אונד אַמטער נענען דאָ ווידען אין געשפּ-
פֿען אונד דאַם פֿאַלע גענען דאָוועלבען אײפֿ-
העטצען. עס שמעקט דאָהער אין געוואלטיגער
פֿאַלקס-אײפֿלויען גענען דאָ ווידען צו בערובטען.
דאָ יידישע דעפֿיטאַציען הרוקטע דאָהער דען
ווירטש אײס; דער מיניסטער-רעזידענט מאַנע
דאָך דען צייטונגען פֿערבייטען, זאַלבע העטצ-
ארטיקלע צו פֿערפֿאַלענדיגען, דאָ וואָהל דען
וועגן געפֿעהרליך ווערדען מיטען, הערר ראַ-
זעטעט געפֿעני דאָ ווידען דעפֿיטאַציען אײפֿס
פֿריינדליכטע אונד זאַנטע; מיניע העררען; זיא
קאַנען זיך אײבערזינג האַלטען, דאַם אײס-
טער פֿיר דאָ גלייכבערעכטיגט דער וועגן גע-
קעפֿטע האַבע, וואָס ווערדע אײס אײך אין צוקינע-
טון. דאָך דאַם דאָ צייטונגען בע-
טרעפֿט דאָ קאַנן אײך ליידער ניכטס העל-
פֿען. הייער העררשע דאָ פֿרענס-פֿרייזשײט, יעדער
קאַנן שרייבען, וואָס ער ווילל. מאָן האַט שאָן גע-
גען מיך אַלגעוואָלען געדרעטערעכטיגט אונד
הרוקען לאַסען, וואָבייאַ אײך מיר ניכט העלפֿען
קאַנטע, אײבערזענס ווער דאָ צייטונגען אין רומע-
ניען ניכט געפֿעהרליך, דאָ געבליבען לייענען,
וועלכע צייטונגען לעוען, לאַסען זיך אין פֿאַן אײ-
נעס דוממען העטצ-ארטיקלע ניכט פֿערלייטען. -
וואָס יעדער דאַם פֿאַלק בעטרעפֿט דעזעס געהט
יאַ אײס אײס-הורבליכט אונד ווייס ניכט אינמאַן
אַב צייטונגען אײבערהויט עקסיטירען, אײבער-
דיעס קאַנען דאָ ווידען ווענען אײהער צוקינע פֿאַ-
אין רומעניען זאַנען בערוכטע זיין, אין ווענען
מאַנען מירטע דאָ קאַמטער (לאַנדטאַט) צוזאַממען-
דאָ איינען שאָן אונטערשיידענע גענעצ-ענט-
וואָרפֿ אונטערמען ווירד, וואָנאַך אַללע יודען,
וועלכע דאָ פֿרעמדען, דאָ בורגענדיכען רעב-
טע ערהאַלטען ווערדען. זיא ווערדען אַלואַ אײס
לאַנדען, גלייך דען אײבירגען בורגענען האַנדעל אונד

געווערבע טרייבען אונד גרונדשטיקע זיך קויפֿען
קאַנען, אונד הייערען פֿאַן אײנענד אייער זייטע
געשטאַטע צו ווערדען, וואָס יעדער דאָ פֿאַליטי-
שען רעכטע דער וועגן צייטונגען, זאָ קאַנען
דאָוועלבען ניכט פֿאַן אייער אינמאַכען קאַמטער
וואַטירט ווערדען, נור אייער גראָסען קאַמטער-
אײנערדען פֿערוואַסערטע שטעהט דאָ בעפֿעניגטע
דען ווידען אײך דאָ פֿאַליטישען רעכטע צו ער-
טרויעלען, הייער פֿערוואַסערטע קאַנן יעדער ניכט
צוזאַממענטרעטען, זאָ לאַנגע אונטער לאַנד נאָך
אימער פֿאַן רוסען אײבערשטענע אײס. נאָך 7
בײַ 8 מאַנאַטען ווערדען דאָ ווידען רומעניענס
ניכט בלאָס דאָ בורגענדיכען, זאָנדרען אײך דאָ
פֿאַליטישען גלייכבערעכטיגט ערהאַלטען, ביז
דאָהין ווערדע אײך אַבער דאָ ווידען שפֿעטען מיט
אַללע מיניער קאַפֿט, דאָ אײך זיאַ אַלס מיניע
לאַנדעס - בײַ 9 בעטרעפֿט 11 - דאָ דער-
פֿיטאַציען פֿערליעס דען העררן מיניסטער-רעזי-
דענטען אין פֿרייזשײט שטיממען, צו בערויען
העטיאַ אײס בלאָס, דאַם עכען דאָ רעניערונגס-
בלעטטער אײהער העטערזען נענען דאָ ווידען
פֿאַרזעטצען, וועגן הערר האַרעטי זאַנט; ער
קאַנען דען צייטונגען ניכטס טון, ווייל אין רומע-
ניען דאָ פֿרענס-פֿרייזשײט העררשע, זאָ קאַנן מאָן
אײס דאָס בורגען, אַלליין אַלס מיניסטער-רעזי-
דענט ווירדע ער דאָך וואָהל מיניסטענעס דען
רעניערונגס-בלעטטערן איינע וועגן ערטהיילען
קאַנען גענען דאָ ווידען קיינע העטצ-ארטיקלע
צו ברינגען, דאָ הייער פֿערפֿאַהרען זיא דאָ דער-
נייערונג וועלכע פֿאַרלעגענע צייטונגען ברינגט -
ווער ווענען אַלואַ פֿאַם העררן מיניסטער האַרעטי
ניכט, דאַם ער גענען דאָ הייערפֿענדיכען
צייטונגען געוואַלט, טרויען אַבדעע אײס הייער
קײן רעכט צייטעטע אַלליין ווער ווענען, דאַם
דערוועלבע מיניסטענעס דען רעניערונגס-בלעט-
טערן דאָ פֿערמאַהניגט צו טרויען ווערדען לאַסען,
זיך וועלכע אונד דאָ רומענישע רעניערונג הורך
אײנערדע העטערזען ניכט צו שטענדיקן - זיא
ווייט דער בעריכט דער פֿאַליטישען קאַרדעש-
פֿאַנדענען, ווער ערלויבען אײס צו דער אײנערונג
דעס העררן האַרעטי פֿאַלגענע צומעקקונג;
ער זאַנט דאַם דאָ נעכטס צוזאַממענטרעטען, דאַם
קאַמטער אַללען ווידען, וועלכע דען פֿערעמ-
דען, דאָ בורגענדיכען פֿערעמ וואַסירען ווער-
דען, אַלואַ - אײך דען פֿערעמ דען; זיא אין
אײנעס אַנדערען שטאַטעס ווערדע הייער צוזאָ-
אין ריכטיגער, ניכט אַבער אין רומעניען, אין דיע-
נעס שטאַטעס האַבען געמלידע בעטען דאָ פֿרעמדען
וועגן, דאָ אײנער דעס שומצע אײסווערטיגער
מעכטע שטאַנדען, צו יעדער צייט מעהר פֿרייזשײט

מען געהאַבט, אַלס דאָ איינהייטישען, וועלכע אין
יעדער ווועג אונטערדרוקט אונד פֿערפֿאַלעט וואַר-
דען, זאַנען פֿאַן אײנענד אייער זייטע הילפֿע
דאָן שטימען צו ערהאַלטען, הערר האַרעטי העטטע
אַלואַ אײסגעקעגעהט זאַנען מיטען; דאָ קאַמטער
ווירד אַללען ווידען דאָ בורגענדיכען רעכטע וואָ-
טירען, וועלכע דען אײנע אײנע וועגן ווערדע קײן
פֿרייזשײט אין אייער זאַלבען אײסווערונג ווירדע קײן
דאַמטע קאַמפֿלימענט פֿיר רומעניען עטהאַרל-
מען זיין 11
* (וויא אײן גראַדע צום ווידען-
טערווע אײבער געטראַפֿען אין אײס.)
דער אײנע ערשיינענדיק, הייטשען איינע ווערד
אײס וואַרשיא פֿאַלגענעס בעריכטעט: אין איינעס
בענאַכבאַרען דאָרפֿע לעכטע אין ווידען, נאַמעס
וואָלף גאַלרבייט, דערוועלכע האַטטע איינע גראַסע
בראַנטווייט-בענענעוואַ אונד וואַר צינליך רענאַ-
ליען-פֿעכטער, אַבלייך וועהר רייך, וואַר וואָלף
גאַלרבייט דענאַך אונטערקלויב, דערוועלכע האַטטע
געמלידע איינע צייטע פֿירא געוואַרטעט, נאַמעס
אַסער, ארמער לעכער קינד, עטשילעט זיך דאַם
זינגע מעדען מיט שווערעס הערצען, דען שאָן
אַלטרליכען, אַבער וועהר רייכען רענאַליען-פֿעכטער
דעס הייראַטען, דאָ עקע ווערע פֿעלליכע טראַטצ-
צו איינע גליקליכע געווען, ווען ניכט אַל-
דער אײס ער זיך היינטיגעמישט העטטע, וועל-
כער הייער ווענען פֿירא דען פֿאַפֿ פֿעדרעטען.
עס וואַר דעס דער גרונדווערטיגער דעס אַרעטעס,
גראַד קאַמפֿלימענט, דער אײס דאָ וויכטיגע לעכעס
לויטעס פֿאַכטעס, פֿירא אין איינע געוואַרפֿען. -
דער גראַד וואַר לעדיג אַבלייך בענעפֿאַלעס בע-
פֿאַליטע אײס אַמטער פֿאַן 16 אַהרען שטעהנדיק, זיין
היינטיגע טאַקלין וואַר אײס ביא אײס פֿעל-
היינטיגעס - פֿאַנע געדרעקט, דער ווענשע
היינטיגע מיניסטענעס דאָ טאַכטער איינעס גראַ-
ניכט צור פֿירא צו ערהאַלטען, וואָס אײס יעדער
ניכט וועלכען, דאָ ער איינער ליידעליכען שפֿיי-
כע ווענען אין דער נאַמען אײנענער פֿעדרופֿען
וואַר, אין זינעס שלאַסע וואָהנטע אײך זיין לייב-
אַרעט, בענעפֿאַלעס אין ליידעליכער מענש, מיט
דעס דער גראַד זינגע צייט ביים טייכע, אונד
קאַרטע-מישע ציבאַרעטע, הייער אַרעט וואַר
אײך דער היינ-דאַקטאָר דעס רײ וואָלף גאַלרבייט,
דעס אײנטיקען דעזעס איינעס אײנעס וואַר עס געליג-
נען, דאַם הערר דער זינגע אַסער פֿיר דען אײס-
שייפֿענען, פֿאַרזען צו געווינען, היינטיגע ענט-
שטאַנד מיט דער צייט צווישען דעס גראַפֿען אונד
דער זינגע פֿירא אין שפֿערפֿליכעס פֿערהעלט-
ניס, רײ וואָלף גאַלרבייט מערקטע דעס קרענקטע
זיך נאַטורליך דאָריבער, דאָך פֿורכטעט ער, מיט

לייטע ווער ניכט פֿעלפֿליכעט, צו גלייבען, וואָס דאָ
זאַנט; דאָ וועלכעס ביים דאָרן שולד, ווייל דאָ וואָ
פֿעלע יאָרע געווענען אונד אײנערער העררשאַפֿט
ווען אײך אײסען אַמטירט שאַנער באַרעכטעט, -
אונטערטען ווייל אײך דער הייער קיינע לאַנגע שפֿראַט-
פֿעדינגס האַלטען, דען ליידער, נאַכט האַט זיך נענט
געשטאַפֿט מיין שפֿירטוואַרש לויטע אַמטער; וועלכע
אײנעס אײך איינע שולד העררשע-געקאַממענען מען
שען אײס אײך אַהט היילע נעטלעכע, אַלס אין פֿענע
שפֿראַט-פֿעדינגען (הוכה). - אײך בײַ דאָהער אײך
יעדעפֿאַלעס בערייט, עטוואָס, וואָס מיר מאַנדל אונד
פֿאַסטער אײס צו טון, אין מיין הייז קאַנן אײך דאָך
ניכט טעמען, דאָ ווייט, מינע פֿירא אויב צו זיך
פֿאַכט, אונדלורזאם אונד אונטערזינג נענען דאָווענען,
וועלכע אײנמאַל איינע ווער גענאַנען, מינע פֿירא ווייל
ניכט האַפֿען אַרען, דאַם דאָ הייער קאַמטעס, ווען
זאַנט, עס קאַנטע אײך אונטערזעט געשפֿעט שאַרען, ווען
אײך אין אונטערזעט פֿרענענעמער אין מיניע הויז
האַלטען. - זאָ זאַנט עטמליך מינע פֿירא, מיט וועלכער
אײך מיך ניכט נענען געוואַקסען, - פֿאַליטישען שיק
אײך בײַ 50 נולדען, ווען וואָ דאָ אײסווערען, שייבע מיך
וועדער, אונד אײך ווייל ווענען, וואָס אײך מעהר טון
קאַנן, דאָ וואָלכעטע אײנעסען אײך הייערן שפֿאַלן
אונד הייערן האַסע נענען זיך יעדע ביא ווייט לענען,
אונד וואָלכעטע זיך אײך אין אײן ווערדען, אײך גלייכע
ניכט, דאַם ער דאָ אײנע אײן שטאַכטען אַרע אײנע
הויבט געשפֿאַהרען האַט, ווייל דאָ עכען קיינע האַטעטעס,
- וואָס זיך הייער קיינע בעטרעפֿט, זאָ ווענען עס ווער

האַרט אונד אונטערזעט, דאַם וואָ ווענען איינער ווערע
דאָ וואָ וועלכעס ניכט בענאַנען, זאָ האַרט געשטאַפֿט
ווערדען וואָלען, דאָ שייכטע, הייער פֿעלשטענען זאַרן
וואָלף אײס בערייט 16 יאָרע אַלס אונד האַט פֿיער
שפֿאַכטע אונד וועסענענענע לעכעס זיך, הייער-ביל-
דונג קאַנן אײס פֿאַן נישצען זיין, אײך קאַנן אײס איינע
ווער ניכט שפֿערלע פֿעשטאַפֿען אונד ציבאַר ביא אײנעס
בוכהנדלער אין לייפֿזען, דער לייפֿזער בוכהנדלער, הערר
וועבער, אײס דער שוואַנער אײנעס הייערען, מיר ניכט
בעריינערטען פֿאַרזאָרעטען, אונד דאָרזך ווייט אײך,
דאַם ער איינען בענאַליעטען געלפֿען אין ווענען היישען
בוכהנדלונגס בענאַליעטעס, מיט איינעס פֿעסעפֿעלונגס,
היינע דעס הוינען פֿאַרזאָרעטען ווערד הערר ווענען
היינע זאַרן זיכער אַקענעטירען, - וואָס זיך הייער יונגס-
טען זאַרן אַקעסי בעטרעפֿט, זאָ ווייל אײך געוועלכען
זאַנדל צו מיר געמען, ער זאַל וויא איינעס הייער
קיינער געטראַכטע ווערדען, אונד מינע פֿעקטען, ווען ער זיך
ווירד אײך פֿאַכט אונד שפֿילד פֿעקטען, ווען ער זיך
דאַ נישט בעטראַנגען ווירד, זאַל עס אײס אן ניכט פֿעה-
לען, אונד האַט דאָ זיך פֿיר צוויא מענשען ווענען צו
זאַרען, אונד בייכטע מיר אן זיך וועלכע צו דענקען,
וואָס דאָ נעמיס צו קיינען בערייטונג זיין ווירד, ניר
פֿעניגס ניכט, אײך אן זיך יעדע צו שרייבען, אונד ווען
ער ניכט עטוואָס פֿיר זיך טוהט דאַן ווייל אײך אײך
אײך פֿעטראַכטען, דאָ בייכטע מיין איינעס פֿאַליטע אונד
בילט אונד זאַלכעס ניכט פֿערהינגען, זיך האַפֿטע אײך
דאַם דאָך עטוואָס בערווייניגער, זיך האַלען ווירטעס, אונד
פֿעריבליכע זיין בורדען; שר אַקענעטירען.

פֿערשידענע נײַאגויִמען.

* (ב ע ז ט צ ען ו וויר? ב ע ז ט צ ט
 מאן אונס) אייס סיסטען (קראציען) ווירד
 דעם פעסטער לאָרד פֿאַרלענגערט בעריכטעט:
 וויר האבען אנווערע ארמען ענטזערט, אום
 באַטייען צו בענעטען: וויר פֿאַרען ערדאָן, אום
 עס זאָ ווייט קאַממען קאַנמען, דאס דיא באַטני-
 אקען אונס בענעטען ווערען, ווערענד דיא
 ארמענע דעם גענעראלס צאָך נעמליך ביא צאוואליע
 דיא נענענע אבערשטימען האט אום בהאפט
 אנצוגרייפֿען, זינד אום נאָרדען קראַציענס מעה-
 רעדע שווערד באַטייער מיט געוועהרען אונד הא-
 קען אין דאס קראַמישע געביטע איינגעבראַכען
 אום הייער אלעס נענענעשלאַכטען אינד דיא
 הייזער אנצוגריינען, אנווערע גרענעצע איז נאָנן
 אונטערשטעט אינד אונטעראַט; ערסט ביא פֿראַ-
 זעטשעני שטעהען איינע גונדערט האַונדערט,
 פֿאַר דענן אבער דען דאָרטען באַטייעקען יעני
 רעשפּעקט צו האבען שיינען, איין אום דעם גרענע-
 בעצירקע קראַציענס הייער איינגעטראַפֿענער
 אַפֿפּיער טהיילט מיט, דאס זעכס קראַציען
 אַרשטאַמען פֿאַרן דען באַטייעקען דען פֿלאַסמען
 שווינגעבען וואַרדען, דיא פֿערצווייפֿעלטע קראַ-
 מישע בעפֿאַלקערונג פֿליכטעט נאָך קארלס-
 שטאָדט, אום וועינגעטעס דעם נאָקטע לעבען צו-
 רעטען, איבער אלע ערשטע שטעקען אינד
 פֿורטס אבער אייך ערביטערונג דארטער, דאס
 דיא רעווערונג דעם פֿאַלקע דיא וואַפֿען ווענע-
 נאָמען, וועס האַלב עס זיך גענען דיא רייכערישען
 באַטייעקען ניכט איינמאל פֿערטהיידען קאָנן,
 ווער ווירד דיא דען שווערדען פֿאַן פֿאַמיליען, דיא
 דורך דיא באַטייעקען איבער נאכט צו בעטשליען
 ווערדען, דען שאַרען ערזעטען? —

* (א י ב ע ר דיא ע ר מ א ד ר ו נ ג
 מ ע ה ע מ ד ע א ל י פ א ש א י ו ווירד נאכ-
 טרענליך אייס קאַנסטאַנטאַפֿעל פֿאַלגענערעס בע-
 ריכטעט: אס -טען דיעזעס ליעס מעהעמער אלי
 אין אקאָיאָ איינע פֿערוואַסלונג דער אַנזענע
 הענטעט מעננער אַליכאַטעס אייבערוועפֿען ער
 עראַפֿענעט דיא פֿערוואַסלונג מיט פֿאַלגענערען
 וואַרטען: דער פֿערוואַסלונג קאַננעט, וואָ דיא פֿער-
 טרעטער אַלערע איינפֿאַעאישען מעכטע פֿערוואַס-
 מעלט וואַרען, האט דען בעשליס געפֿאַסט דיא
 געוויסע טהיילע דעם פֿירקישען רייכעס פֿאַן עס-
 טערדייב-אונטערשען פֿאַרלאַטען בענעטעט ווער-
 דען מאַנען, ווערענד ווערען אנדערע קליינען
 טהיילע און אַנזענע שטאַטען אַנגעשלאַכטען
 ווערדען, זיינע מאַיעסטעט דער סולטאַן איז ניכט
 אין דער לאַגע דען בעשליסען דעם קאַננעטעס

ווירדעשאַנד צו לייטען, ער לאַסט דיא דאָהער
 פֿאַרפֿאַרדען, דער דורכפֿעהרונג דער קאַננערעס-
 בעשליסע קיינע געווענעסען צו בערייטען, דיא
 דיעזע נור אין שטעלעס בלומ-פֿענעסען ציר
 פֿאַלנע האבען ווירדען — נאָך האַטע מעהעמער
 אלי דען לעגעטע זאַפֿן ניכט נאָנן איינשעפֿראַ-
 כען, אלס אַ דיא פֿערוואַסלונג אין געוואַסער
 שטייט זיך ערדאָן, דער אבער אַלסבאַל אַייך
 אייך דיא שטראַסען זיך אויסדעהנטע, נעמאנד
 וואַללעט פֿאַן איינעס פֿירעליכען פֿערהאַלטען
 עוואַס וויסען, אייך דער שטראַסע ענטשטאַנד
 אין בלושער קאַפּפּי, וואַביא 100 פֿערוואַנען
 טהיילס געטראַטעט, טהיילס פֿערוואַנערט וואַר-
 דען, מעהעמער אלי נעכטס בענלישיגען פֿליכטעט
 זיך אין איינע פֿערשיטקען ווינקל דער שטאָדט,
 וואָ ער דיא נאכט פֿערשטאַטעט ציבירונגען קאַנ-
 טע, טאַנס דאָרפֿ ערפֿוהר דאס וויסענערע פֿאַלק
 דען איינפֿעמאַלט מעהעמערס אינד אַמאַנס
 דיא הויז אום עס צו שטרעמען, דיא בענלישיגע
 מעהעמערס, אים 80 פֿערוואַנען, טהיילס אַלס-
 פֿיציערען, טהיילס אים געמינען פֿאַרלאַטען בע-
 שטעהער, פֿערטהיידעט זיך נאָטירליך נאָר בעס-
 טען קרעפֿטען, דיא ליינעשטאַפֿליך איינפֿענעט
 פֿאַלקע-מעננע ערשטרימעט פֿיר דאס הויז אינד
 שלאַכטעט דען איינליקליכען פֿאַשאַ זאַמט בע-
 גלייטונג נענער, אָ דאס קיין איינענער פֿאַן אל-
 לען זיך רעטען קאַנטע, עס איז אַ פֿאַר אַר-
 אָב דיא טורקיאַ יע אַ דער לאַגע זיין ווירד, דיא
 אַלבאַנעזען פֿיר דיעזעס פֿערברעכען נאָך פֿער-
 דיענעט צו ציבטיגען.

* (א ד ר ע ס מ ד ע ר י ו ד ען ד י י ט ש
 ל א נ ד ס א ד ען ד י י ט ש ען ק א י ז ע ר)
 פֿאַם דייטש-איזראַעלישען געמינדע-בינדע
 וואַרדע פֿאַלגענער אַרעכטעס אַ דען דייטשען
 קאָננעט ערביכטעט: דיא פֿערשטער דעם
 דייטש-איזראַעלישען געמינדע-בינדעס נאָרען
 זיך ערפֿורכטס-פֿאַר אַ אייערער מאַיעסטעט, אים
 זיך ציר גליקליכען געווענע צו בערייטען, ווען זיך
 אייך דיא יודען דייטשלאַנד ציר געמינזאָמען
 איינשליסען דייטשען נאָנען ערלעך, אַלס-
 דען דיא אין בעניען אייך איהרען גלייכען איינע בע-
 זאָרערע קאַפּעסאַיאָן, וועס האַלב דיא איהרער
 פֿירער אַבער דיא געווענע אייערער מאַיעסטעט
 בעזאָרערען אויסדען געבען, דיא עס אייך דיא
 יודישע רעליגיאָן געביטעט, פֿיר דעם וואַהל דעם
 קאָננעט צו בעטען, אייך אין לעטשטער צייט
 קאַם פֿאַן ציר איינזעט, אין וועלכע פֿערווירונג
 אינד פֿערווירטענע איינע ענטזערטעט טענ-
 שען-קלאַסען (דיא זאַציאל-פֿעקטאָריאַען) גע-
 ראַממען קאָנן, וועלכע קיינע רעליגיאָן האט אינד

דיא ביזעהענע שטאַטס-אַרדנען שטרענען ווילל,
 לייטע דיעזער רעליגיאָנס-לאַסען קלאַסען לענען
 שאָן זאָאָר האַנד אַר אַן געוהיליגע אַבער-
 הויפט דעם שטאַטעס, אללע טרייען אַנטער-
 האַנגען אייערער מאַיעסטעט זינד פֿאַן דיעזער
 רעליגיאָנס-לאַסען פֿערווירטענע דיעזער מענטשען.
 קלאַסען, וועלכע אין פֿעריברעכערשער טאַט
 קלאַסען, אויסדען געפֿאַנדען, שמערצליך ערשיט-
 טערט, ווער זיך ציר יודישען געמינדע עצהלט,
 דער געהלט אייך צו דיעזען טרייען אַנטערטאַה-
 נען אייערער מאַיעסטעט: דען זיך וואַרענען
 וואַרען אַטש אינד קאַנג אַימער-הייליג, זיא
 האבען זיך פֿיר רעכט אינד פֿאַרדונג אינד דאס
 געפֿיהל דער ערפֿורכט פֿיר אַר אַבערהויפט
 דעם שטאַטעס, — אום אַ גליקליכער זינד זיא
 דאָ אייערער מאַיעסטעט גענערע האַנד דאס לע-
 בען אייערער מאַיעסטעט געוועטעט אינד דעם
 הייזשען פֿאַלקע ערהאַלטען האַט, מיט דען בע-
 קעננערען אַלערע אַיבירען פֿאַרפֿעסלאַכען אין
 הייזשלאַנד הענגען אייך דיא איזראַעלישען דען
 וואַנע, דאס נאָטעס נאָרע אינד דעם פֿאַלקעס
 ליעבע אינעווען געוועכטען קאָננען נאָך לאַגע
 בערייטען מאַנען.

* (א ד ר ע ס ע ד ע ר י ו ד ען
 ד י י ט ש ל א נ ד ס א נ ב י ס מ א ר ק.) אַן
 דען פֿירסטען ביסמאַרק האבען דיא יודען דייטש-
 לאַנדס דעם דאַנקע פֿיר זיין ווירקען אייך דעם
 קאַננעט צו געסטען דער יודען פֿאַלגענער אַר-
 רעכטע געריכטעט: זיינער דורכבליכע, דעם
 רייכס-קאַנצלער זאַטאַ פֿירסטען פֿאַן ביסמאַרק!
 צו דען אַ וועלט-בעריהטען גראַם-שטאַטען,
 וועלכע דען נאָמען אייערער דורכבליכע אייך
 עוויג פֿערהערליכען ווערדען, קאָנן אייך דיא
 טאַט דער יודען-עמאַנציפֿאַיאָן אייך דעם קאַנ-
 גרעסע געעהלט ווערדען, דורך וועלכע איינע
 נאָמען רעליגיאָנס-געאַנצערטעט מיט דאַנק אינד
 פֿערהערונג פֿיר אייערער דורכבליכע ערפֿיללט איינע.
 שווערדע אנווערער גלייכעס-געאַנסען פֿערהאַנ-
 קען אייערער דורכבליכע דיא פֿערוואַנען פֿאַם דרוק
 אינד דיא בעפֿרוואַנען פֿאַם האַרשען אַנזעכטע
 אין דען זענען אינד דאַנק דער דורך דען קאַננערעס-
 ערשינסן בעפֿרייטען ווען שטימען דיא אַרא-
 ערשינען גלייכעס-געאַנסען אייך דעם נאָנען
 ערדע-זינען איין. — וויר אַבער, דיא פֿעריער-
 טער צאַהלרליכער איזראַעלישען געמינדען דעם
 הייזשען רייכעס, בליקען מיט דאַנק אַ זאַנאַר
 מיט שטאַלן אייך איינעווען גראַסען רייכס-קאַנ-
 לער, דער אייך דיא דעם קאַננערעס איין וואַרענע
 געפֿיהל פֿיר אַיך מינשינס בעקנענעטע, אין עהר-
 ערבייטענע פֿיערן וויר דעס האַלב דאַפֿעלט פֿיי-
 טען פֿענערען אייספֿאַהרען, אינד דיא מיטער קאַננעט
 אַנשטאַט דער אייפֿרישען אַנטוואַרס נור שטרענען
 האַבען. —

אייך דען ביינען, דען זיא נון אַן איהרען בודער
 שפּהר ראַטענענדיג אין רויכענענע געשייטען, עצהלט
 זיא פֿאַלגענער אַנטוואַרס:
 זיינע ליעבע שוועסטער, אייך האבע דיינען ביינע
 הייזש ערהאַלטען, אינד געאַנטוואַרעט איהן דור זאַפֿאַר.
 דיינע בערייכטע לאַגע האט מיך ווער בעקיסטערט; אבער
 דיא טאַטס זאַנען, וואס דיא וויללעס, זאָ קאָנן אייך מיך
 דאָך ניכט איבערצייגען, דאס דער פֿערשטאַרבענע מאַקס
 וויר איין געוויסענאַפֿטער מאַן פֿאַרזענאָנען ווערען,
 אינדעס ער עס פֿערנאַכטעטעטען איין טעסאַמענט צו
 מאַקען וואַרדן דיא אונד דיינע קינדער זאָ גענצליך פֿער-
 לאַסען געבליבען, עס איזש איינע שווערע זאַכע פֿיר
 טוה, דער אייך וועלכע איינע נאָפֿע פֿאַמיליע האבען, פֿיר
 דיא קינדער איינע רייכען הערדן, דער פֿערמאַנען
 אַרעיען הינשעלאַסען, צו וואַנען. — וואס נון דיינע
 געשייטעט מיט דער געהויען הייזשאַ פֿערישטע, זאָ מאַן
 וויר וואַר איהן אַרען ניכט אייך וועניגערעס גלויבע זיא
 ניכט, עס מאַן זאַנאַר זיין, דאס ער זיך וועלכען בעטאַ-
 נען ער פֿירשט דייך צו איינענדר איינעם לאַנד-שטייבער
 (איהר), אינד דיעזער מאַכטע איינע קאַפּאַליע, דאס דער
 גלויבטעס, עס זיא איינע פֿאַפּלאַצאָן געווענען; דען
 איינע ווירקליכע טרויאַנע קאַננעט עס ניכט געווען ווין,
 אייך דיא רייכער וואַללען עס ניכט גלויבען עס איזש
 דאָרען בעסטער, ווען וויר הייפֿאַן נאָר ניכט מעהר שטייען
 בען, עס קאַסט אַלערע איהר דאָסוועלכע הערעס, דיא

פֿאַרלעטאַן.

דיא פֿערישוואַנדענע טענטאַמענט.

(16טע פֿערשטעטונג.)

א י ל פ ט ס ק א פ י פ ל

יא, וואס מאכט עס יעצט? — דאס וואר דיא
 הייס-פֿערטען ביא דער אונטערליכען רעניא, אלס זיא מיט
 איהרען קינדערן נאך פֿאַרן איבערווערעלטען, ווא האַטע
 נאך דעם פֿערישען איהרען ווועלען אונד שטוקאָנען
 איינע זאַלבע סוממע אַיבירג בעהאַלטען, וועלכע זיא אין
 דען שטאַנד וועסענער אינשטערט, אבער מיט שפּאַריזע-
 קייט וועניגערעס צווייא אַרעך הייזא איהרע צו לעבען,
 ווערענד וועלכע צייט זיך דאַן איינער איינע ווילכע
 פֿיר דיא צוקונסט פֿירען קאַנטע, דיא נענעטע יוכער אייך
 פֿיר ביישטאַנד איהרע אפֿטערוואַרען, דיא ניכט אייך
 וואַרען, דיא האַטעט אין רויכענענען איינען בודער, דער
 פֿאַרש אין שוועטוואַרע-געשטעטע בענעטען, דיעזער האַט
 טע איהר זייט דעם פֿעריאַכטען איהרעס ערשטער-הייזעס
 נור איינמאל געשייטען, אונד אין זיינעם זיינעם שוויבען
 זאַנעט ער איהר אַפֿפֿען, דאס ער איין זאַלכעס לעבען
 וועלכעס ער פֿירט פֿעריאַשייען אונד דאס ער זיך גענע
 איהרע אַנזעטען ווירד, ווען זיא דען מאַנגן מיט ווער-
 כעס זיא אין פֿערבאַקענע פֿערהעלטניסעס לעבט פֿער-
 לאַסען קאַנטע.

אַן דיעזען ביינער וואַללען זיך נון זענען ווענערען,
 זיא וואַללען איהם יעצט אַלערע וואַרענענענענע
 זאַנען, אונד דיא הייזש, איהר איינענע ביינער ווירד
 איהרע אויסזאגן יוכער גלויבען, זיא וואַללען אַן איהן

שייבען אונד איהן ביסטען זיך ווענעטעס איהרער אַר-
 טען אויסוואַרען קינדער אַנזעטענען, אבער דיא קאַננעט
 זיך ערסט דאַן צו דיעזעם שייטע בעשליסען, אלס זיא
 בערייטע איינע נאָמען טהייל דעם עיאַיבישען געלדעס
 פֿענערערס האַטעט, אונד אלס זיא בענעטעט דאס איהרע
 קינדער אין פֿאַרן אלס פֿערישענע נאָקטערע קיינע
 איינזעט פֿיר איהרע פֿענעטע האַבען, אינד פֿעריער דיעזע
 קינדער וואַרען איהר זעך טהייער, דיא קינדער איהרעס
 טהייערען מאַנעס! — אַדאַרף בענעטעט זיך מיט יעדעס
 טאַג ווין האַטער באַיאַקערע זיא פֿאַן דען שיקוואַלס-
 שלענגען נאָנן וויר געמאַכט ער וואַללעט זיך שאָן אין
 אַללעס פֿיען, אונד אַללעס טהיין, וואס איהן אונד זיינע
 מיטער אים דער נאָפֿע רעטען קיינע ער קאַננעט דיא
 קינדענע אונד דאס טיפֿע לייזען זיינע מיטער, וועס-
 האַלב ער זיא ניכט אים אַללע וועלכע דורך אַינערען איין
 שלעכטעס בעטראַנען נאָך מעהר קינדען וואַללעט.
 נור דער קליינע אַיפֿיקס קאַננעט נאָך ניכט דיעזען טהיין-
 זיינען וועכער איהן לעבען ער גלויבטע זיינע טושטע זיא
 נאָך אויסזען אַן וויר, וואס זיא ביים לעבען זיינע פֿאַטערס
 וואַר, אונד דיעזע ערשטלעכע מיטער וואַללעט איהרעם קליין-
 נען זאַנעט ניכט צו פֿערישענען גענען, אין וועלכער טהיין-
 זיינען דאַנק זיא זיך יעצט בעטערע, יא, זיא האַטעט
 איהן דורך איהר איינפֿערוואַרעטליכע ליעבע נאָך מעהר
 פֿעריאַנען, וואס געזאָרעט ביא איינעם אַרלעך ווילפֿאַך
 צוויקנעלאַסענען קינדע ניכט זיין וואַללעט. — אַפֿט בע-
 שטימטע אַיפֿיקס זיינע טושטע מיט דער פֿאַנגען וואַרעס
 זיא דען יעצטע פֿאַן איינער זאָ ערבעטריבען וואַרענע
 לעבען, אונד וואַרען זיא דען ניכט מעהר איהן דען